

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/252/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114212438
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114212438.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 173, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10C 183/2014 - 7 zo dňa 18.06.2014 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy a vo výroku o trovách konania.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 725,07 Eur. Náhradu trov konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy účastníkom nepriznal. Nárok na zaplatenie škody vo výške 3 625,36 Eur vylúčil na samostatné konanie.

V odôvodnení poukázal na dôvody podanej žaloby, ktorým je nesprávny úradný postup Okresného súdu Humenné, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej 15 - dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Súd vo veci nemajetkovej ujmy rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, lebo hodnota sporu spĺňa definíciu drobného sporu a žalobu o zaplatenie majetkovej škody vo výške 3 625,36 Eur v zmysle ust. § 112 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vylúčil na samostatné konanie, lebo sa nejedná o drobný spor.

Následne súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä obsah pripojeného spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 22Er 28/2011, citoval § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 a § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov, ako aj ust. § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rozhodcovskom konaní) a uviedol, že z exekučného spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 22Er 28/2011 (exekučné konanie bolo vedené proti povinnému Q. P.) súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd dňa 17.01.2010. Dňa 08.06.2011 súd zamietol žiadosť o vydanie poverenia a dňa 02.08.2011 bolo

exekučné konanie zastavené. Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je zrejme, že zákon ukladá súdu povinnosť rozhodnúť v 15- dňovej lehote len v prípade vydania poverenia súdnemu exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule, prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom náležite zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krát pred takýmto rozhodnutím si musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania, a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Súd poukázal na to, že pokiaľ ide o zbytočné priesťahy, Ústavný súd SR vo viacerých rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné priesťahy (sp. zn. I.ÚS 42/01, sp. zn. I.ÚS 63/00, sp. zn. IV. ÚS 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných priesťahoch exekučného súdu. Sú všeobecne známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Súdny exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažené takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi náročné konať tak, aby nevznikli priesťahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vypoariadať, nemožno považovať za zbytočný priesťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu, či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Súd teda dospel k záveru, že tým, že súd zamietol žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote sa nedopustil nesprávneho úradného postupu, čo rozhodne nepredstavuje porušenie práva na žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť nároku na nemajetkovú ujmu. Žalobca dostatočne nezdôvodnil vznik a výšku nemajetkovej ujmy, ktorú je potrebné vyhodnotiť z hľadiska žalobcu ako právnickej osoby a nie z hľadiska jej spoločníkov. Z týchto dôvodov súd žalobu o nemajetkovú ujmu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej vady, ktoré mali za následok nesprávne právne posúdenie, ako aj nedostatočne zistený skutkový stav veci z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nebol oprávnený o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom po 01.01.2013. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a to potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Podľa názoru žalobcu, súd založil svoje rozhodnutie na neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na to, že súd vôbec nevysvetlil prečo nevznikol účastníkom stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul tak trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ďalej uviedol, že súd nie je oprávnený polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Bolo povinnosťou súdu

aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Zdôraznil, že Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Ani vyjadrenie právneho názoru súdu ohľadne rozporu exekučného titulu so zákonom nemohlo ovplyvniť dôvodnosť uplatneného nároku, lebo s vecou samou nesúviselo. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s ust. § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 22Er 28/2011. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí, resp. čiastočnom zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Skúmanie podmienok pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania je zákonnou povinnosťou súdu vyplývajúcou z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Judikatúra súdov zdôrazňuje túto preskúmvaciu právomoc exekučných súdov obzvlášť pri exekučných tituloch, ktorými sú rozhodcovské rozsudky, tak ako to bolo aj v tomto prípade. To znamená, že súd má ex offo povinnosť preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012). Je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľa zasiahla do vtedajšej súdnej praxe, aby zjavne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie a v zmysle existujúcej judikatúry je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu práv spotrebiteľa, opakovane judikovanými Súdnym dvorom Európskej únie.

Odvolací súd ďalej uvádza, že samotné nedodržanie zákonom stanovených lehôt na konanie alebo rozhodnutie vo veci automaticky neznamená, že boli spôsobené zbytočné prieťahy v konaní, a tým porušené právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, lebo vždy skúma, ako sa v okolnostiach konkrétneho prípadu rešpektuje účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

K odvolaniu žalobcu ďalej uvádza, že uplatnená námietka aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 nebola v danom prípade opodstatnená, lebo súd prvého stupňa na uplatnený nárok novelizované ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01.01.2013 na danú vec neaplikoval. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, čo pravdepodobne ušlo pozornosti žalobcu pri vypracúvaní hromadných podaní. Odvolacia námietka nesprávneho právneho posúdenia veci nebola dôvodná.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenej na základe rozhodcovského rozsudku súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia ani v časti týkajúcej sa zachovania práv ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách nemožno považovať za nadbytočné, nesúvisiace s predmetom konania. Ani táto namietaná skutočnosť nebola dôvodná.

Vzhľadom na to, že návrh na prerušenie konania, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený, odvolací súd sa odvolacími námietkami týkajúcimi sa návrhu na prerušenie konania nezaoberal, ani k nemu nezaujal vecné stanovisko.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.